

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010009
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6120010009.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému S. D. I., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák., v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Mária Šuleja, na verejnom zasadnutí dňa 27. mája 2020, o odvolaniach obžalovaného S. D. I. a okresného prokurátora, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.02.2020, sp.zn. 1T/1/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného S. D. I. a okresného prokurátora **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica uznal obžalovaného S. D. I. rozsudkom zo dňa 13.02.2020 sp.zn. 1T/1/2020 vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 07.08.2019 v čase o 14.00 hod. pod vplyvom alkoholu prišiel na zadný dvor predajne Y. spoločnosti KAMENĚ KB, s.r.o. v Slovenskej Ľupči na ulici U., kde sa práve nachádzal tam pracujúci zamestnanec tohto kamenárstva I. H., nar. XX. XX.XXXX, aj s ďalšími dvoma zamestnancami kamenárstva, kde už pri príchode rýchlou chôdzou k nim zo vzdialenosti cca 10 metrov od menovaného minimálne raz zakričal: „daj 20,- Eur, lebo Ťa zabijem“, po čom sa zastavil vo vzdialenosti cca 3 metre od menovaného a z opaskového puzdra na boku pása vytiahol lovecký nôž dĺžky čepele 16 cm, ktorý následne držal po celý čas hádky vo voľne spustenej pravej ruke, špičkou noža smerom dopredu k I. H., takto stojac mu vyčítal nevyplatenie hotovosti 20,- Eur za prácu z minulosti, ktorú mu predtým vykonal, s opakovanými vyhrážkami o tom, že ak mu nedá 20,- Eur, že dlho žiť nebude, že ho zabije, že ho zapichne, zareže, na čo odložil nôž späť do puzdra a z miesta odchádzal, pričom počas odchodu sa ešte otočil a zakričal menovanému vyjadrenie v zmysle, že nebude na tomto svete, lebo že mu odsekne sekerou hlavu, ak mu nedá tých 20,- Eur.

Za to obžalovanému uložil podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere štyri roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obžalovaného na výkon takto uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona obžalovanému uložil ochranné opatrenie, a to protialkoholické a psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu uložil aj trest prepadnutia veci - 1 ks lovecký nôž, vyrobený z kovu, svetlej (G.) farby s čepeľou dĺžky 16cm a s rúčkou dĺžky 12,5cm a 1 ks kožené čierne puzdro noža usposobené pre nosenie na opasku s rozopínateľnou prackou.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali v zákonom stanovenej lehote odvolania obžalovaný S. D. I. a okresný prokurátor, pričom obžalovaný odvolanie podal ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 13.02.2020.

Pokiaľ ide o odvolanie obžalovaného, po vyhlásení rozsudku stručne toto zdôvodnil tým, že ho podáva do viny a uloženého trestu rozsudkom súdu prvého stupňa. Následne takto podané odvolanie písomne zdôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne podaním zo dňa 26.03.2020. V jeho dôvodoch prakticky zotrval na svojich obhajobných tvrdeniach v konaní pred súdom a namietal najmä skutočnosť, že

prvostupňovým súdom bolo jeho konanie po právnej stránke nesprávne posúdené ako zločin vydierania a v tej súvislosti dôvodil tým, že stíhaným skutkom sa dopustil iba spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. Pokiaľ v ruke držal nôž, bolo to len z dôvodu svojej obrany, keďže poškodený držal v ruke lopatu. Pokiaľ ide o uložený trest zvýraznil obsah ust. § 34 ods. 1,4 Tr. zák. a § 39 ods. 1,3 písm. e) Tr. zák. V tej súvislosti podľa jeho názoru bolo namieste použiť, pokiaľ ide o výmeru trestu, zmierňovacie ustanovenie § 39 Tr. zák. vzhľadom na závažnosť stíhaného skutku kladeného mu za vinu, možnosti jeho nápravy, ale i intenzitu toho, akou sa verbálne domáhal vrátenia peňazí. Záverom odvolania navrhol krajskému súdu zrušenie napadnutého rozsudku s tým, aby jeho trestnú vec vrátil súdu prvého stupňa s pokynom, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu nad rámec odvolania uviedol, že sa vôbec necíti byť vinným nielen zo spáchania zločinu vydierania, ale ani zo spáchania zločinu lúpeže v zmysle obžaloby prokurátora z 08.01.2020. Je humánný človek v obci G.O., napomáha v organizovaní rôznych verejných akcií, pričom ako dôkaz predložil aj posudok vypracovaný riaditeľom školy v G.O..

Okresný prokurátor v posudzovanej trestnej veci podal najskôr stručné odvolanie písomným podaním zo dňa 18.02.2020 so zdôvodnením, že toto smeruje do výroku o vine a treste v neprospech obžalovaného. Takto podané odvolanie následne zdôvodnil písomným podaním zo dňa 13.03.2020, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 17.03.2020. V jeho dôvodoch poukázal na argumentáciu prvostupňového súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o uznanie viny zo spáchania zločinu vydierania, pričom s takou jeho argumentáciou vyslovil nesúhlas. Poukázal v tej súvislosti na výpoveď obžalovaného v konaní pred súdom, výpovede poškodeného I. H. a svedkov M. H. a I. H.. Zvýraznil pritom najprv obsah svedeckej výpovede poškodeného, ktorý dokazoval, za akých okolností sa mu obžalovaný s nožom v ruke vyhrážal zabitím, ak mu nedá peniaze, že ho zabije, zareže a ani doma nebude mať pokoj. Keď videl, že má v ruke nôž, vzal si do rúk lopatu, aby sa prípadne bránil. Obžalovaný následne už vo vyhrážkach nepokračoval, no predtým sa k nemu priblížil na takú vzdialenosť, že ho mohol aj zasiahnuť. Svedok M. H. dokazoval, že obžalovaný bol od poškodeného vo vzdialenosti asi troch metrov. Záverom svojho odvolania krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu s tým, aby vec vrátil okresnému súdu s pokynom, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí zástupkyňa krajského prokurátora zotrvala na písomných dôvodoch odvolania, navrhla kvalifikovať po právnej stránke zistené konanie obžalovaného ako zločin lúpeže, z ktorého dôvodu navrhla preto napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici z podnetu odvolaní obžalovaného S. D. I. a okresného prokurátora podľa § 317 ods. 1/ Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým títo odvolatelia podali odvolania a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a v tejto súvislosti zistil, že odvolania obžalovaného a okresného prokurátora neboli dôvodne podané.

Najskôr je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12/ Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si navzájom odporovali. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Krajský súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa prejednávanej prípadu venoval náležitú pozornosť. V rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní dňa 13.02.2020 vykonal výsluch obžalovaného, svedkov I. H. (poškodeného), M. H., I. H., za splnenia procesných podmienok ust. § 263 ods. 1 Tr. por. prečítal výpovede svedkov C. H., D. H., opäť za splnenia procesných podmienok § 268 ods. 2 Tr. por. prečítal obsah písomných znaleckých posudkov znalca I. I. G. a postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal i jednotlivé listinné dôkazy, a to najmä zápisnice o vykonaných konfrontáciách, správy na obžalovaného a odpis z registra trestov, týkajúci sa jeho osoby. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel potom prvostupňový súd k správnej nielen skutkovému, ale i právnemu záveru v tom smere, že to bol práve obžalovaný, ktorý dňa 07.08.2019 v popoludňajších hodinách poškodeného I. H. hrozbou násilia nútil, aby niečo konal a taký čin spáchal so zbraňou, teda závažnejším spôsobom konania.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia, krajský súd si v celom rozsahu osvojil argumentáciu prvostupňového súdu v súvislosti s tým, pokiaľ sa odchýlil od obžaloby a zistené konanie obžalovaného posúdil po právnej stránke ako zločin vydierania a nie ako zločin lúpeže v zmysle § 188 ods.1,2 písm. c) Tr. zák. Z obsahu vykonaných dôkazov výpovedí nielen obžalovaného, ale aj všetkých troch svedkov v konaní pred súdom správne prvostupňový súd ustálil, že obžalovaný v inkriminovanom čase pod vplyvom alkoholu prišiel

na zadný dvor predajne Y. spoločnosti KAMEŇ KB, s.r.o. v Slovenskej Ľupči na ulici U., kde sa práve nachádzal zamestnanec tohto kamenárstva I. H., aj s ďalšími dvoma zamestnancami, kde už pri príchode rýchlo chádzou k nim zo vzdialenosti cca 10 metrov od H. minimálne raz zakričal, aby mu dal 20,- Eur, inak ho zabije. Následne sa zastavil vo vzdialenosti cca troch metrov od neho a z opaskového puzdra na boku pása vytiahol lovecký nôž s dĺžkou čepele 16 cm, ktorý držal po celý čas hádky vo voľne spustenej pravej ruke, špičkou noža smerom dopredu k I. H., takto stojac mu vyčítal nevyplatenie hotovosti 20,- Eur za prácu z minulosti, ktorú mu predtým vykonal, opakovane sa mu vyhrážal, ak mu peniaze nevráti, že ho zabije, že dlho žiť nebude a následne odložil nôž do puzdra, z miesta odchádzal ešte s komentárom na adresu poškodeného, že na svete dlho nebude, že mu sekerou odsekne hlavu, pokiaľ mu tie peniaze nevráti. Svedkovia M. H. a I. H. zhodne prakticky dokazovali, že obžalovaný pýtal od H. vrátenie 20,- Eur a pokiaľ mu peniaze nevráti, tak ho zabije. Nepotvrdili však tvrdenia poškodeného, že sa obžalovaný k nemu priblížil na poškodeným uvádzanú vzdialenosť. Obžalovaný na poškodeného nezaútočil, nedostal sa do jeho bezprostrednej blízkosti. V tejto súvislosti správne považoval súd prvého stupňa výpoveď poškodeného H. za nepravdivú. Bol to práve poškodený H., ktorý menil obsah svojej výpovede, v konaní pred súdom priebeh skutkového deja opísal rozdielne od svojej výpovede z prípravného konania.

V reakcii na odvolacie námietky prokurátora preto krajský súd v podrobnostiach poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa ohľadom zmeny právneho posúdenia zisteného konania obžalovaného, ktorú si osvojil a vzhľadom na vykonané dôkazy vo veci správne po právnej stránke kvalifikoval takéto konanie obžalovaného ako zločin vydierania.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, ktorý sa domáhal miernejšej právnej kvalifikácie jeho konania, keď navrhol toto po právnej stránke posúdiť ako prečin nebezpečného vyhrážania v zmysle § 360 Tr. por. Obžalovaný bez pochybností zistený deň popoludní skôr opísaným konaním poškodeného H. s nožom v ruke nútil, aby mu dlhované peniaze vrátil a teda takým konaním spáchal zločin vydierania v zmysle § 189 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. Smrťou sa mu síce vyhrážal, ale navyiac ho nútil, aby určitým spôsobom konal, pričom práve také konanie nemožno posúdiť ako nebezpečné vyhrážanie.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

S ohľadom druhu a výmery trestu obžalovanému za spáchaný zločin vydierania, považuje krajský súd zvýrazniť skutočnosť, že Trestný zákon v sankcii ust. § 189 ods. 2 Tr. zák. umožňuje jeho páchatelovi uložiť trest odňatia slobody od štyroch do desiatich rokov. Okresný súd správne na strane obžalovaného nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mu z hľadiska úvah ohľadom výmery trestu príťažovali, resp. poľahčovali. Pokiaľ mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere štyroch rokov, ide skôr o trest mierny, pričom v tej súvislosti aj krajský súd prihliadol na všetky okolnosti prípadu, na ktoré bol zo zákona povinný v rámci úvah ohľadom druhu a výmery trestu povinný prihliadnuť. Najmä obžalovaný si musí dôsledne uvedomiť, že nedorozumenia obdobného druhu nemožno riešiť spôsobom, ktorý v posudzovanom prípade zvolil a uložený trest musí byť preň výstrahou, aby sa v budúcnosti vyvaroval akéhokoľvek protiprávneho konania, v opačnom prípade by už mohol byť postihnutý nepochybne prísnejšie.

Keďže okresný súd nepochybil ani vo výroku, ktorým zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia, nepochybil ani ohľadom uloženia ochranného opatrenia v zmysle návrhu znalca a nepochybil ani pokiaľ mu uložil konkrétny trest prepadnutia veci, s poukazom na skôr uvedené krajský súd ako súd odvolací o odvolaniach podaných obžalovaným a okresným prokurátorom, považujúc ich za nedôvodné rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, toto postupom podľa § 319 Tr. por., tieto zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.